

eqlutè

OCTOBER
1989
SPALIS

eglutė

OCTOBER
1989
SPALIS

TURINYS

- 3 PASAKŲ ŠALIS, V. Šimaitis
- 4 INDŲ KELIONĖ, S. Tomarienė
- 16 PROTO MANKŠTA
- 20 TRIJŲ KRYŽIŲ KALNAS, O.M.
- 24 VORAI, MŪSŲ DRAUGAI, N. Vietmeyer
- 28 APIE KAUNO MARIAS, S. Kemundrytė
- 30 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 32 ŽINIOS IŠ VISUR

PIEŠINIAI

Viršelis — J. Paukštienės

Vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

A. Muliolytė — 3

J. Kiburas — 3

J. Paukštienė — 4–15, 22, 23

Ses. Mercedes — 21

M. Eidukevičiūtė — 24, 26

A. Balukas — 25

P. Osmolskis — 27

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių ir piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

PASAKŲ ŠALIS

Viktoras Šimaitis

Ar žinai, kur jina, —
Pasakėlių šalis?

Ar tenai, kur mėnulio kalnai,
Kur žvaigždžių spindulys?
Ne tenai, ne tenai!

Ten, kur Nemunas gena vilnis,
Ten ji plaka gyva kaip širdis!
Kaip širdis mūsų žemė gyva —
Lino žiedo dangaus Lietuva!

PASAKŲ pėdsakais

INDŲ KELIONĖ

Sonė Pipiraitė-Tomarienė

"Eglutės" konkurso pasakų skyriuje laimėjo I premiją.

Gyveno kartą šeimininkė. O buvo ji tokia tinginė, kad indų niekada nemazgodavo. Būdavo, šeimyna pavalgo — vienas šaukštas pastalėję, kitas pasuolėję, šakutės apgleimėjusios, dubenys priskreję, musių pridirbti. Bet blogiausia buvo katiliukui, kuris buvo varinis.

— Ak, vargios mano dieneles! — kartą pradėjo dejuoti neiškentęs katiliukas. — Kai buvau jaunas, auksu žibėjau, kiekvienas many kaip veidrody savo veidą galėjo regėti. O dabar per tą bobą neliubikę, taip suskretau, taip pajuodau, kad per pašas jau nei mano akių nebematyti. Pasidariau tikras pragaro kamštis.

— Teisybė, teisybė, — pritarė molinis dubenėlis. — Kai aš buvau jaunas, toks buvau gražus, kad vaikinai neį mergaites žiūrėjo, bet manimi gėrėjosi. O dabar niekas

nė įspėti negalėtų, kad esu žalsvas ir viename šone turiu raudoną aguoną, o kitame — mėlyną rugiagėlę.

— Taip, broliukai, — skambtelėjo samtis, — kai aš jaunas buvau, sidabru šviečiau, o dabar pajuodau bjauriau už anglį.

— Ir aš, ir aš! — sudejavo šaukštas ir šakutė.

— Klausykite, draugai, — atsiliepė peilis, kuris turėjo aštrų protą. — Ko mes čia belaukiame? Ar kol visai galą pas tą neliuobikę gausime? Bėkim iš čia!

— Bėkim, — sutiko dubenėlis. — Gal užeisim upę, tai aš išsimaudysiu.

Kad taip, nutarė bėgti ir katiliukas, prisidėjo ir šakutė su šaukštu. Daug nelaukę, samtis su šaukštu surėmė katiliuką ir nukėlė nuo krosnies. Dubenėlis iš pasuolės išsiritė, kur jį su likusiu viralu boba buvo katei pastačiusi.

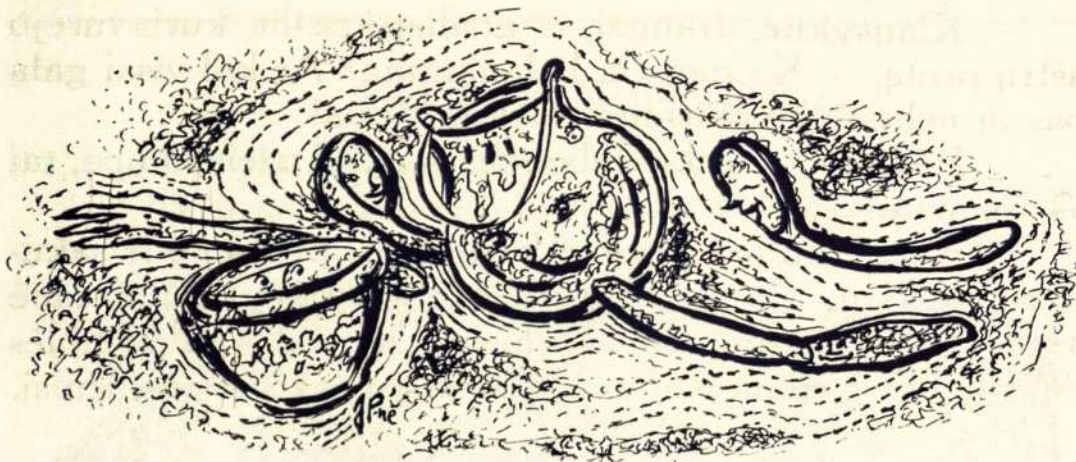

Lakatai lakatai, klibykšt paklibykšt, stakt strakt — bėga visi. Bėgo bėgo ir pribėgo žalią pievą. Peilis su šakute brūkšt brūkšt ir valosi į žolyną. Kiek apsitrynė, bet dar apskretę.

Bėgo bėgo ir pribėgo upelį. Apsidžiaugė visi — bus puiki maudynė. Katilas su dubeniu subridę iki pilvų, kad

maudosi, kad taškosi, net vaivorykštės žybčioja. Dubenėlis dar po smėliukus, po žvirgždukus pasivoliojo — nusivalė visus purvus ir vėl šonuose pražydo raudona aguonėlė ir mėlyna rugiagėlė. Tik vargšui katilui nelabai sekėsi. Kiek trynėsi, kiek voliojosi, bet kaip nežiba, taip nežiba!

Samčiui pagailo draugo katilo. Jis nuklibykščiavo į šiukšlyną, prisisėmė pelenų ir parnešė katilui. Kad pradėjo katilas trintis, kad pradėjo šveistis! Trynėsi, darbavosi — ir kad nusišveitė, kad nusiblizgino, kad sužibo auksu, net pati saulė prisimerkė!

Dabar jau visi švarūs, skautūs ir linksmi. Kas toliau? Pas tinginę neliuobikę nutarė nebegrįžti. Geriau darbščių namų pasiieškos, kur smagu ir miela bus gyventi. Bet kur tie švarieji, darbštieji namai? Reikia ieškoti. Štai ir upelis. Ko belaukti — reikia plaukte plaukti. Tuoju samtis su šaukštu sulipo į katilą, o šakutė su peiliu į dubenį ir visi pasileido pasroviui plaukti kaip laiveliai. Samtis su šaukštu yrė katilą, o šakutė su peiliu — dubenį. Yrėsi, irklavo, plaukė — iš linksmumo uždainavo:

**Plaukia plaukia laivužėliai
Per upelį į marias!**

— Linksmas, tai linksmas, — šūktelėjo dubenėlis. — Tik gaila, kad tušti plaukiame. Prisikrautume kokių gėrybių, tai, nuplaukę į Karaliaučių, brangiai parduotume.

Kad taip — peilis šmakšt išsoko iš dubens, drisku drisku į girią, pripjaustė grybų baravykų ir prikrovė pilną dubenį. Šakutė kabarai kabarai įsikraustė į lazdyną, trakšt brakšt priraškė daugybę riešutų ir sukrovė į katilą. Vėl visi plaukia ir dainuoja:

**Plaukia, plaukia laivužėliai
per upelį į marias.
Kupini, pilni laiveliai
baravykų, riešutų.**

Plaukė ir priplaukė didelį ažuolą. Ažuole tupėjo voverė ir sušuko:

- Kas ten plaukia?
  - Laivai į Karaliaučių.
  - Ką vežate?
  - Riešutus, baravykus.
- Apsilaižė voverė ir klausia:
- O kur jūsų kapitonas?

Prisipažino draugai kapitono neturį. Voverė ir pasiūlė į kapitonus. Kodėl ne? — draugai sutiko. Nušoko voverė į katilą, apžiūrėjo viską ir sako:

— Riešutai geri, nunokę. Bet baravykai tokios tolimos kelionės neišlaikys. Reikia juos išdžiovinti.

— Kad mes nemokame.

— Nesirūpinkit, — sako voverė, — tai kapitono darbas.

Voverė iškrovė grybus iš dubens ir susmaigstė ant šakų prieš saulę. Kai grybai gražiai sudžiūvo ir sukempė-

jo, voverė tarė, kad jau dabar sveiki iki Karaliaučiaus nuplauks. Vėl sukrovusi grybus į dubenį, voverė įsilipo ir pati, ir vėl visi plaukia.

Plaukė plaukė ir užplaukė ant akmens. Sustojo abudu laivai — ir nė krust. Kapitonas ir šiaip ir taip staiposi, šokinėja — laivai nejuda.

— Reikės potvynio laukti, ar ką? — rūpinasi visi.

— Nelaukite potvynio, — atsiliepė iš vandens varlė.

— Priimkit kartu keliauti, tai aš nuo akmens nustumsiu.

Visi mielai sutiko varlę priimti. Tuoju ji pasilindo po dubeniu, bakstelėjo koja — dubuo ir plūduriuoja. Parnėrė po katilu, stumtelėjo pečiu — jau ir katilas plaukia.

— Valio! — sušuko visi ir vėl plaukia dainuodami:

**Plaukia, plaukia laivužėliai
per upelį į marias.**

**Kapitonas — voverė,
locmanas — varlė.**

— Labai jau pamažu plaukiam, — tarė locmanas varlė. — Būtų geriau su burėmis.

— Gerai, — sutiko kapitonas. Nušoko į krantą, nusiškyne keletą didelių lapų ir pritaisė bures: dubenėly prie šakutės, o katilėly prie peilio. Varlė, katilė tupėdama, samčiu vairavo, šaukštu yrėsi. Linksma ir smagu buvo plaukt, nes pakilo vėjas, ištempė bures. Abudu laivai tik lekia, tik skuodžia vandeniui. Netrukus upeliu įplaukė į Nemuną.

— Jau netoli ir Karaliaučius, — sušuko voverė.

— Dar tolokai! — suriko varna, pro šalį lėkdama.

— Nieko, — raminosi draugai. — Toli ar arti — nuplauksime.

Tik atlėkė iš girios šarka, visu balsu klykdama šaukdama:

Gelbėkit, gelbėkit! Plėšikai karalaitę žudo! Verkia, rauda, vargšė.

Kapitonas ir locmanas sustabdė laivus. Visi nutilo, išiklausė. Iš tikro — girioje girdėjosi skaudus verksmas, skurdi aimana. Daugiau nieko nelaukęs, katiliukas išpylė pakrantėn riešutus, o dubenėlis išmetė ant žolės grybus. Visi bėga skuba karalaitės gelbėti: katiliukas dunkst dudunkst, dubenėlis dzinkt padzinkt, šakutė su peiliu dykst padykst, samtis kubulдай dubulдай, voverė strykt pastrykt, varlė pliumpt papliumpt, varna su šarka plast paplast! Šarka pati pirmoji skrenda, kelią rodo, klykia:

— Šalin, šalin, plėšikai, galvažudžiai! Šalin!

Nubėgo į girios tankumyną ir pamatė karalaitę prie medžio pririštą. Stovi karalaitė, graži, kaip lelijėlė, o aplink ją trys plėšikai barzdočiai šokinėja. Kardais švy-

tuoja, durtuvus kilnoja, gąsdina, baugina nudursią, subadysią, šaukdami:

— Pasakyk, kur slaptas požeminis įėjimas į karaliaus pilį! Pasakyk, o jei ne — kardais sukaposim, durtuvais užsmaigstysim!

Stovi karalaitė, prie ąžuolo pririšta. Rankelės jau kruvinos, durtuvais subadytos. Bet nenuleidžia išdidžios galvelės, plėšikų vadui tiesiai į akis žiūri ir sako:

— Badykit, kapokit, bet tėvynės neišduosiu.

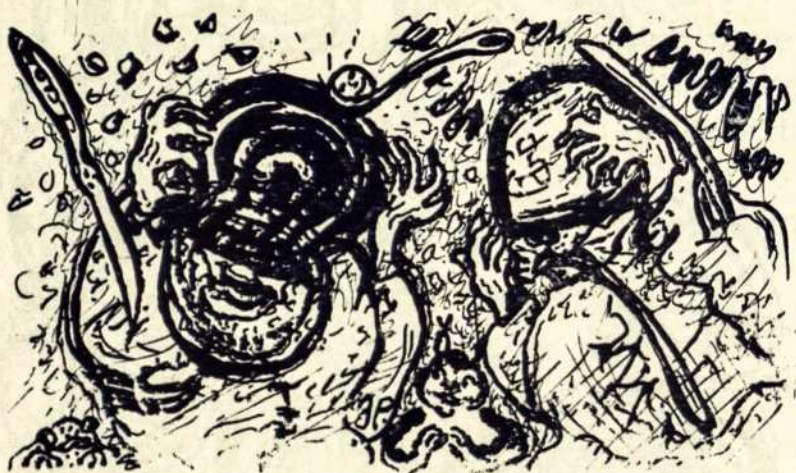
Perpykęs plėšikų vadas jau buvo užsimojęs kardu kirsti, kai katiliukas džiangt ir užvirto jam ant galvos, o dubuo antrajam ant galvos užsimovė. Nebemato plėšikai nedorėliai kur bežengti, tik sukasi aplink, kardais mosuodami, o peilis su šakute tik bado jiems kojas, šlaunis, pilvus, tik bado. Tuo tarpu samtis, iš visos jėgos atsivėdėjęs, kaukšt trečiam žmogžudžiui per galvą — tas ir išvirto.

Varna su šarka, aplink skraidydamos, tik kvarkia, tik rėkia:

— Dar, dar duok! Čer-čer per pilvą!

Voverė iš medžio gurgučiais laido, o varlė, ant kelmo atsitūpusi, kurkia:

— Kurrkit, kurrkit į girią! Bus jums galas!

Persigando plėšikai. Šiaip taip numetę nuo galvų dubenėlį ir katiliuką, pagriebė už pažastų apalpusį draugą ir nusitempė į girią, varnos ir šarkos lydimi ir keikiami.

Peilis džir- džir papjaustė virves ir paleido karalaitę. Voverė priskynė trauklapių, o varlė gražiai jais apvyniojo karalaitės sužeistas rankas.

— Išgis, išgis! — suriko parlėkusi varna. — O plėšikus toli nuvijome.

— Jie daugiau čia nebegrįš! — sukliko šarka.

— Taip jiems ir reikia! — sukurkė varlė.

Karalaitė tik žvalgosi ir nebežino kuo stebėtis, tiek netikėtų išvaduotojų sulaukusi. Visiems dėkoja, meiliai glosto, bet ir rūpinasi:

— Kaip aš dabar namo, į Karaliaučių, besugrįšiu?

— Nesirūpink, — nuramino voverė. — Mes turim būrinius laivus. Plaukte parplauksim.

Nusivedė karalaitę prie Nemuno. Katiliukas susipylė atgal riešutus, dubenėlis susikrovė baravykus, varlė su vovere vėl pritaisė prie šakutės ir peilio lapų bures. Varlė pasiėmė samtį-vairą, karalaitę pasodino katilėly ant riešutų, voverė įsilipo į stiebą ir sušuko:

— Pirmyn! Į Karaliaučių — pilnu greičiu!

Visi linksmi uždainavo:

Plaukia, plaukia laivužėliai Nemunėliu į marias.

Kupini pilni laiveliai baravykų, riešutų.

Kilk, vėjeli, supk laivelį, nešk mergaitę karalaitę

Į karaliaus aukštą pilį — Karaliaučiaus pilužę!

Pakilo vėjas, išpūtė bures, ir laivai skriste nuskrido Nemunu į Kuršmares. Tris dienas, tris naktis plaukė, keliavo. Išalkusi karalaitė džiovintus grybus kramtė, voverės išgliaudytus riešutus krimto. Taip priplaukė ir Karaliaučių. Varna su šarka priešais lekia, visiems linksmą žinią skelbia, kad karalaitė išvaduota!

Išgirdo paukščių naujieną ir karalius su karaliene, išėjo su visu dvaru išgelbėtos dukrelės pasitikti. Koks buvo džiaugsmas, kokia linksmybė! Karaliai džiaugėsi, bučiavo dukrelę, bet ir jos išgelbėtojų neužmiršo.

Varnai ir šarkai sutaisė šilkų lizdus aukštuose karalijos medžiuose. Prisiperėjo jos galybę varniukų ir šarkiukų. Visi tik lakioja, karkina, rykauja, net giria aidi. Voverei atidavė ažuolyną ir lazdyną, pataisė pūkų patalus vaikams auginti. Varlę paleido į fontaną po rūmų langais. O pačioj gražiausioj pilies menėj, stiklo spintose padėjo katiliuką su dubenėliu, kartu su samčiu, šaukštu, peiliu ir šakute, ir užrašė: "Čia gerbiami Karaliaučiaus piliečiai, karalaitės išgelbėtojai."

Tūnojo tūnojo draugai toje puikioje menėje, blizgėjo žėrėjo stiklo spintoje. Iš pradžių patiko: visokie pasipuošę ponai su poniom aplink vaikstinėja, parašą skaito, juos garbina. Kartais net svetimos šalies karalius, su puošnia

svita atkeliavęs į svečius, pasigėrėti užaina. . . Bet pagaliau toks spintoje tupėjimas jiems labai nusibodo. Pasi-skundė kartą karalaitei, kad ne tam taip toli keliavę, nuotykių prityrę, kad spintoje be darbo trūnytų.

— O kur jūs norėtumėt būti?

— Karaliaus virtuvėj norim gyventi ir tau, karalaite, sriubą virti, — sušuko katiliukas. — Kad iš manęs valgytum, — nedrąsiai sušnibždėjo dubenėlis. — Su mumis, su mumis! — pritarė samtis, šaukštas, peilis ir šakutė.

— Gerai sugalvojom, — nudžiugo karalaite.

Taip ir apsigyveno katiliukas, dubenėlis, samtis, peilis, šaukštas ir šakutė pas karalaite Karaliaučiaus pilyje.

Pasklido po visą pasaulį gandas apie tą indų kelionę. Išgirdę kiti indai ir peiliai ausis skliaudo ir rimti svajoja: jei apsileidėliai mūsų švariai neplaus ir nevalys, bėgsim ir mes iš namų į koki Karaliaučių!

Karaliaučius — garsus miestas Vokietijoje prie Lietuvos ir Vokietijos sienos. Istorijoje buvo svarbus lietuvių kovose su kryžiuočiais. Čia kryžiuočiai pastatė didingą pilį vardu Tvankstė. Į Karaliaučiaus uostą suplaukdavo daug laivų, o vėliau traukiniai iš čia važiuodavo į įvairias vietas. Nuo senų laikų miestas buvo svarbus prekybos centras.

PROTO MANKSTA

I. METŲ LAIKAI

Išvardink keturis metų laikus: 1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

*Piešinys — Dariaus Udrio
iš Jackson, Michigan.*

II. AR ŽINAI?

Kurie yra trys pavasario mėnesiai?

Kurie yra trys rudens mėnesiai?

Kurie yra trys žiemos mėnesiai?

Kurie yra trys vasaros mėnesiai?

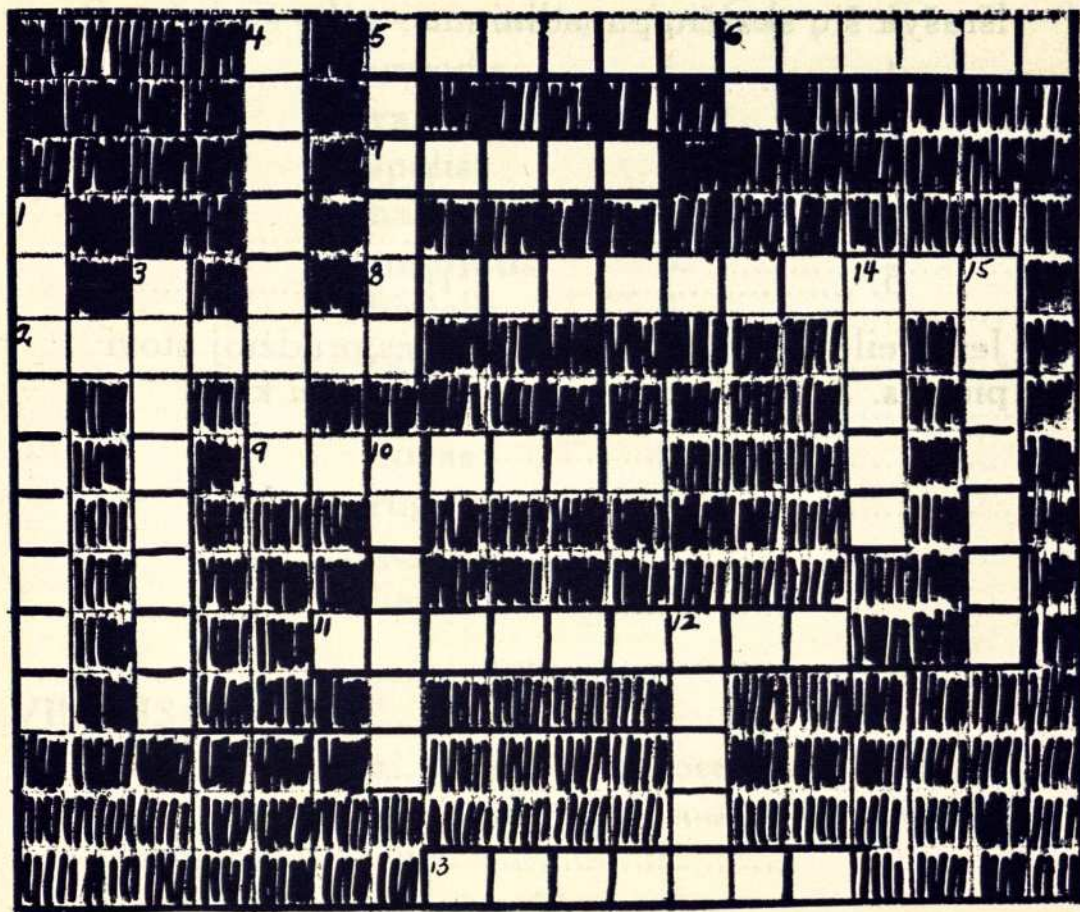
*Piešinys — Kristos Augiūtės
iš Westchester, Illinois*

Kurį metų laiką šis
piešinys vaizduoja?

III. KRYŽIAŽODIS

- Skersai:*
2. Mėnuo, kuriame ruošiamės Kalėdoms.
  5. Penktoji savaitės diena.
  7. Padarysiu ne šiandien, bet .....
  8. Antroji savaitės diena.
  9. Septynios dienos sudaro .....
  11. Metų laikas, kada daug lyja, dygsta gėlės, žolytė želia, medžių pumpurai sprogsa.
  13. Skaičius, kuris seka 7.

- Zemyn:*
1. Rugių pjovimo mėnuo.
  3. Rugių sėjimo mėnuo.
  4. Mėnuo, kada laukiniai balandžiai burkuoja.
  6. Antras arba .....
  10. Atostogų laikas.
  12. Metas, kai medžių lapai krinta.
  14. Skaitvardis, kuris nurodo, kad nieko nėra.
  15. Skaičius, kuris seka 6.

IV. SKAIČIAI

Išrašyk šių skaičių pavadinimus.

1.	6. ....
2.	7. ....
3.	8. ....
4.	9. ....
5.	10. ....

Jeigu eilėje stovi 10 žmonių, eilės pradžioj stovi **pirmas**. Surašyk kaip iš eilės stovi visi kiti.

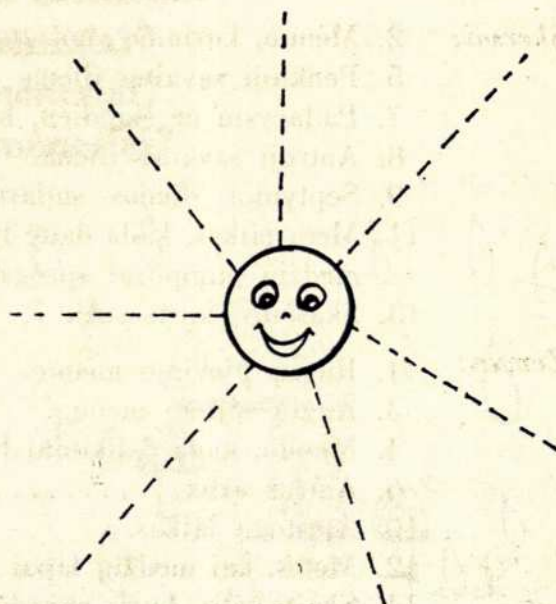
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

V. SAVAITĖ

Aplink saulutę
spinduliais įrašyk
visas savaitės dienas.

Kuri yra
svarbiausia diena,
kurią skiriame
Dievui?

Ta diena ir pradėk.

VI. MĖNESIAI

Surašyk iš eilės visus metų mėnesius.

gruodis	1. ....
vasaris	2. ....
spalis	3. ....
balandis	4. ....
rugpjūtis	5. ....
birželis	6. ....
sausis	7. ....
lapkritis	8. ....
kovas	9. ....
rugsėjis	10. ....
gegužė	11. ....
liepa	12. ....

VII. MİSLĖS

1. Yra tokie namai. Tuose namuose dvylika langų. Ant tų langų po keturis stiklus. Ant tų stiklų po septynis paukščius.
2. Kurie metai trumpiausi?
3. Kas kiekvieną vakarą miršta, o rytą gimsta?
4. Septynios tetulės vienoj lovoj guli.
5. Bėga kaip upė, eina kaip traukinys, lekia kaip lėktuvas. Gali vėjo greitumu vyti, nepavysi. . .

RUGSĖJO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI:

- I. 1. piešimas, 2. pratimas, 3. atsakymas, 4. dvejetas, 5. penketas.
- II. 1. knyga, 2. laiškai, 3. mėnulis, 4. saulė.
- III. Šešupė
- IV. kupranugaris — Afrikoj, ruonis — vandenyne, panda — Kinijoje, hipopotamas — Afrikoj, lama — Pietų Amerikoj, strutis — Afrikoj.
- V. knyga
- VI. 1. grybai, 2. dynai, 3. bulvės, 4. kopūstai, 5. obuoliai, 6. burokai, 7. kriaušės.

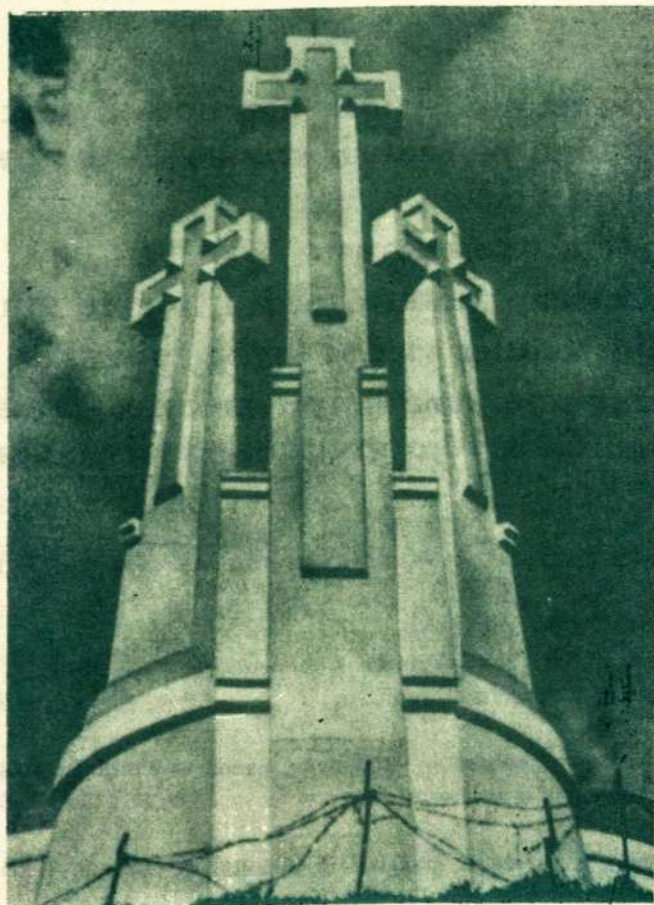
LIETUVA ir MES

TRIJŲ KRYŽIŲ KALNAS

O. M.

Svarbi diena lietuviams

Šių metų birželio 14 d. Vilniuje pašventinti trys kryžiai Trijų kryžių kalne. Po 40 metų, vėl iškilo šie didingi lietuvių tikėjimo simboliai. Kai sovietai užėmė Lietuvą, kryžiai buvo nugriauti 1950 metais.

Pirmiausia tūkstančiai žmonių dalyvavo Šv. Mišiose Tremtinių koplyčioje Vilniaus bazilikoje. Tremtinių koplyčia skirta visų į Sibirą ištremtų lietuvių atminimui. Į Sibirą išvežta labai daug lietuvių ir daugumas jų ten žuvo. Šiais metais pirmą kartą okupuotoje Lietuvoje buvo galima viešai prisiminti ir melstis už Sibiro tremtinius.

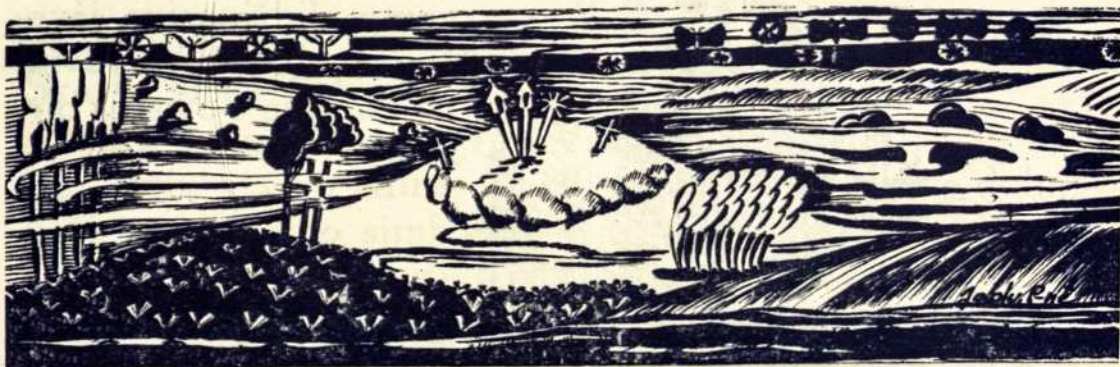
Birželio 14 ir 15 dienomis išeivijoje minėdavome didžiuosius išvežimus. Todėl lietuviai kalba apie "baisųjį birželį".

Eidami į Trijų kryžių kalną, žmonės sustojo prie atkastų senųjų trijų kryžių. Jų viršūnės buvo paklotos antkalnėje. Prie jų padėta daug gėlių ir žvakių. Žmonės čia sustojo, pasimeldė, susimąstė. Tada lipo aukštyn į kalną, kur buvo pašventinti trys nauji kryžiai.

Kryžių kalnas seniau

Kryžių kalnas nuo senų laikų laikomas pagarboje. Yra įvairių pasakojimų, kad ant to kalno senovėje pagonys nukryžiovė penkis pranciškonų vienuolius. Manoma, kad ten buvo nužudyti ir trys lietuviai pravoslavai. Šie žmonės mirė kaip kankiniai dėl religinio persekiojimo. Todėl ir kalnas žmonių atmintyje liko šventas ir buvo papuoštas kryžiais.

1916 m., Pirmojo pasaulinio karo metu didžiulę trijų kryžių skulptūrą sukūrė žemaičių architektas Antanas Vivulskis. Jis mirė Vilniuje — persišaldęs, kai savo palatą atidavė jaunam skautukui, kuris šaltą naktį turėjo budėti sargyboje.

Vilniaus miestas didžiavosi savo Trijų kryžių kalnu. Didingi kryžiai buvo matyti iš labai toli.

Naujų kryžių šventinimas

Kardinolas Vincentas Sladkevičius pradėjo kryžiaus šventinimo maldas, sakydamas, kad kryžius tikintiems katalikams reiškia Dievo meilę. Ant kryžiaus Kristus mus išgelbėjo iš nuodėmių, paaukodamas save už mus. Kardinolas meldėsi, kad Kristaus kančia ant kryžiaus mums duotų stiprybės, sustiprintų mūsų meilę Dievui ir žmogui.

Eidamas aplinkui trijų kryžių paminklą, Kardinolas jį pašlakstė švęstu vandeniu. Tuo metu Vilniaus bazilikos choras giedojo giesmę "Kryžiau šventas". Tada aktorius Laimonas Noreika paskaitė eilėraštį "Tremtinio malda", parašytą poeto Bernardo Brazdžionio.

Susirinkę žmonės buvo labai susijaudinę. Tai buvo nuostabus momentas. "Dar vienas stebuklas" — sakė žmonės. Lietuviai, taip ilgai negalėję viešai išreikšti savo tikėjimo, praradę jiems brangius tikėjimo paminklus — kaip Trijų kryžių kalnas — jautė didelę nuostabą ir dėkingumą.

VORAI, MŪSŲ DRAUGAI

Noel Vietmeyer

"Eglutei" paruošė D. Sadūnaitė

KINIJOJE VORAMS GERAI

Jeigu atsirastų proga apsilankyti Kinijos laukuose, rudenį, ten kur auginami ryžiai ir medvilnė, nustebtumėm pamatę keistą reginį. Laukai yra pilni mažų, iš šiaudų pastatytų palapiniukių. Ūkininkai jas pastato specialiai vorams.

Šiose palapiniukėse vorai patogiai praleidžia žiemą. Šiaip, šaltame ore vorai nugaištų ir ilgai trukėtų, kol jų vėl užtenkamai prisiveistų laukuose.

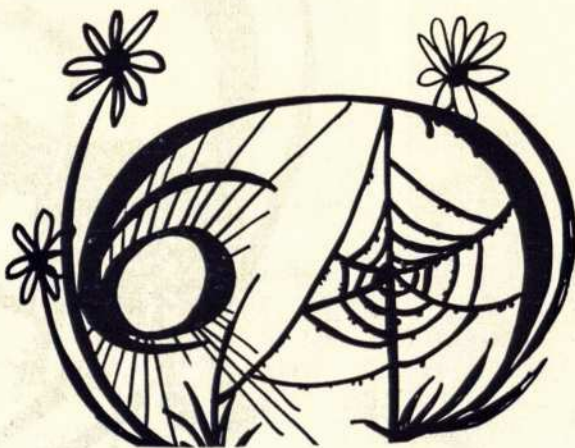

Gi, žiemą praleidę šiuose “moteliuose”, vorai atsibunda pavasarį sveiki — gyvi ir labai išalkę! Nieko nelaukdami, jie pasileidžia į laukus ir ten puola vabzdžius,

kurie kenkia ryžiams ir medvilnei. Šiuo būdu kiniečiai išmoko gerokai padidinti savo laukų derlių ir apsieiti be vartojimo įvairių chemikalų.

Nors kiniečiai patys pirmieji ėmėsi šio vorų lepinimo darbo, tačiau dabar žemės ūkio specialistai Amerikoje ir kituose kraštuose pasekė jų pavyzdžiu.

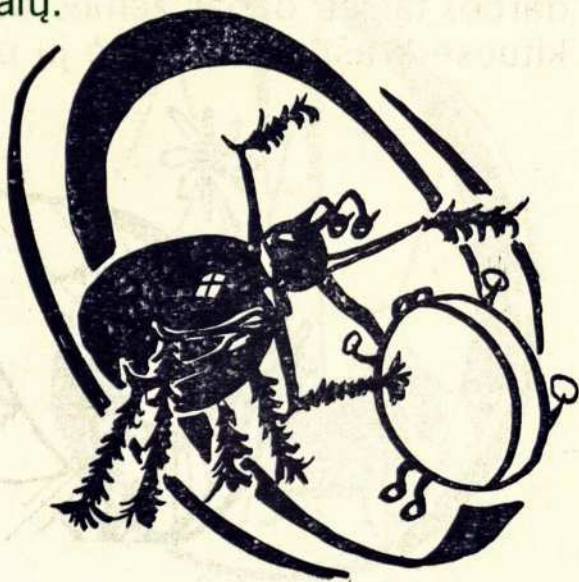
VORŲ GERI DARBAI

Pasirodo, kad vorai ne tiktai naikina vabzdžius, bet ateityje iš jų tikimasi pagaminti vaistus įvairioms smegenų ligoms gydyti.

Yra įvairios rūšies vorų. Bananus mėgstantis voras yra mažas, rudai pilkas voriukas. Jis žmonėms nekenksmingas. Jis mėgsta šiltą klimatą ir apvalo namus nuo tarakonų. Centrinėj Amerikoje, bananinis voras yra mielas namų įnamis. Jis minta vabzdžiais ir mažais driežiais, kurie bėginėja sienomis.

Amerikietis mokslininkas Willard H. Whitcomb tvirtina, jog vilkinis voras yra labai naudingas ūkininkui. Jeigu ūkininkai savo medvilnės ir sojos pupelių laukuose palieka piktžolių ruožus, — vorai mielai į juos sulenda. Iš šios savo gyvenvietės jie patruliuoja laukus, visai be jokio užmokesčio! Vorai sunaikina daug vabzdžių ir ūkininkui nereikia pirkti jokių chemikalų.

Iš kitų mokslininkų, dirbančių Kalifornijoje ir Texas valstijose sužinome, jog vorai yra labai naudingi darbininkai vaismedžių ir riešutų soduose. Čia jie minta mažais drugeliais, kurių kiaušinėliai išsivysto į kirmėlaites obuoliuose ir taip pat parazitais, kurie kenkia riešutams.

Vorai yra branginami ir Maine valstijoje. Čia jie stoja į kovą su melsvąsias egles griaužiančia kirmėlaite. Sako, kad vienas voriukas suėda šių kirmėlaičių bent penkias, šešias į dieną. Tai jau ir apsauga miškui!

Gal jau esate girdėję, jog yra vorų, kurių įkandimas pavojingas žmogui? Minimos tik dvi šių vorų rūšys — „juodoji našlė“ ir „rudasis atsiskyrėlis“. Tačiau nesigirdi, kad daug žmonių nuo šių vorų nukentėtų. Visi kiti vorai yra mums nepavojingi. Net tokia pagarsėjusi tarantula kai kurių žmonių auginama namuose „draugystei“.

Vabzdžiai bijo vorų. Ir ne be reikalo. Vorai yra prityrę vabzdžių medžiotojai. Jie gali atrodyti esą tingūs ir apsnūdę. Bet jei tik musė prisiartina arti jo, voras sujudęs kad spjaus į ją ir musė jau pagauta. Mat ji vargšėlė jau nepajėgi išsikapstyti iš šių „klijų“.

ar žinai?

APIE KAUNO MARIAS

Sandra Kemundrytė, 15 m., Lietuva

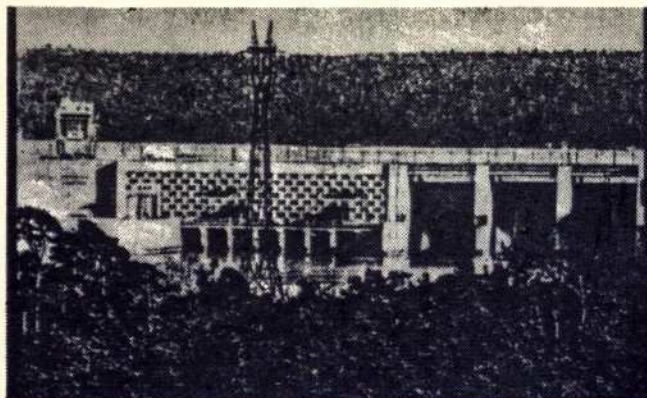
Nemunas — ir geras, ir piktas

Nemunas — tai didžiausia Lietuvos upė, Lietuvos upių tėvas. Taip šią upę nuo senų laikų vadina lietuviai.

Per pavasario potvynius Nemuno vandenys apsem-davo Kauno miestą — bažnyčias, gyventojų namus, gat-ves. Pakilus vandeniui, miesto gatvės būdavo apsemtos, ir žmonės turėdavo plaukioti valtimis. Pakilęs Nemuno vanduo pridarydavo daug žalos miesto pastatams ir žmonėms.

Kauno hidroelektrinė

ieškant išeities, sugalvota pastatyti užtvanką ir hidro-elektrinę stotį. Tokiu būdu vanduo sulaikomas ir jo kie-kis reguliuojamas. Hidroelektrinė gamina elektrą, kuri reikalinga ne tik Kauno gyventojams, bet ir visai Lie-tuvai.

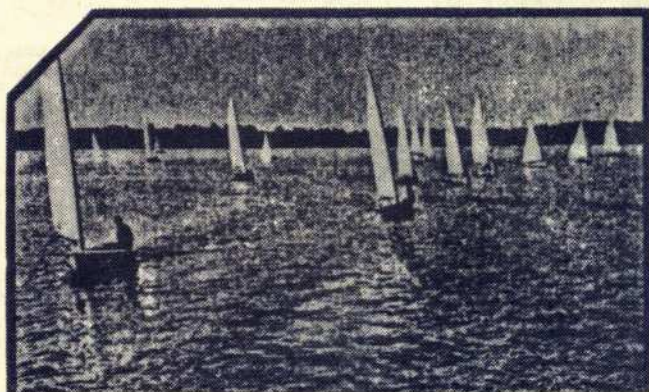

Pastačius Kauno hidroelektrinę, reikėjo kur nors nukreipti sulaikytą Nemuno vandenį. Buvo tuomet iškastas didžiulis tvenkinys, kuris pavadintas Kauno mariomis.

Mūsų laikais mariomis plaukioja laivai, kuriais žmonės gali nukeliauti į kitus krantus. Mariose galima maudytis. Kauno marių krantai apaugę miškais, kuriuose galima rasti grybų ir įvairių uogų. Vasarą prie Kauno marių suvažiuoja daug poilsiautojų atostogauti — deginasi saulėje, maudosi vandenyje.

Aš gyvenu prie Kauno marių, ir man labai malonu ten praleisti vasaros atostogas. Jeigu jūs taip pat norėtumėt maloniai praleisti laiką, kviečiu atvykti į Lietuvą.

DAR APIE KAUNO MARIAS

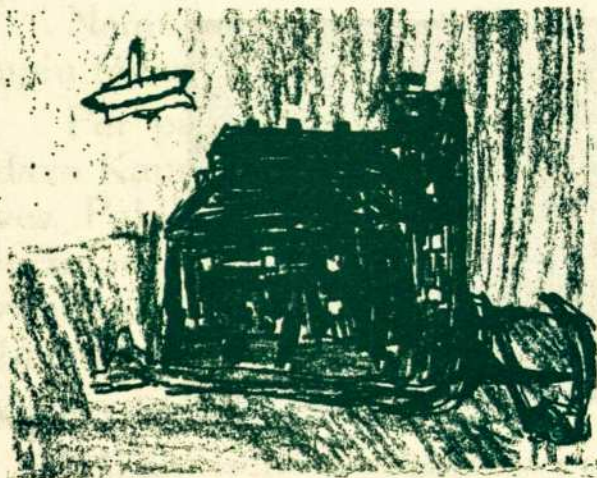
Buvo milžiniškas darbas pakeisti Nemuno vagą (taką, kuriuo upė plaukia) ir pastatyti užtvanka bei hidroelektrinę. Darbas pradėtas 1956 metais, pabaigtas 1959 metais.

Pirmiausia buvo pastatyta laikina užtvanka, kuri padėjo pakeisti Nemuno vagą. Paskui pastatyta tikroji užtvanka ir iškasta vieta Kauno marioms. Lietuviai didžiavosi šiuo savo darbu, nes po ilgų amžių Nemunas nugaltas. Ne tik sutvarkyta, kad vanduo nebedarytų žalos, bet vandens jėga panaudota žmonių naudai. Užtvenktas Nemuno vanduo dabar suka galingas turbinas.

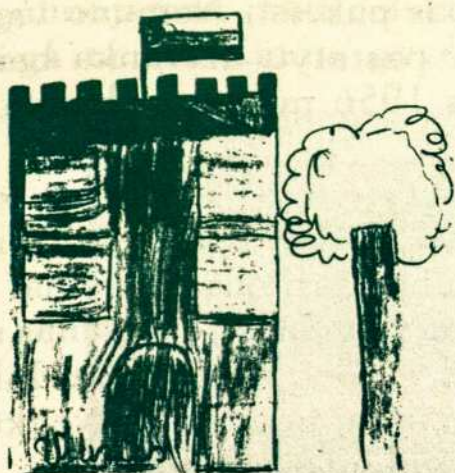

Punske ir apylinkėse (Lenkijoje) gyvena daug lietuvių. Ten veikia 5 mokyklos, kur viskas mokoma lietuvių kalba. Šie piešiniai yra vienos Punsko mokyklos mokinių. Tą mokyklą lanko 90 vaikų, dirba 8 mokytojai.

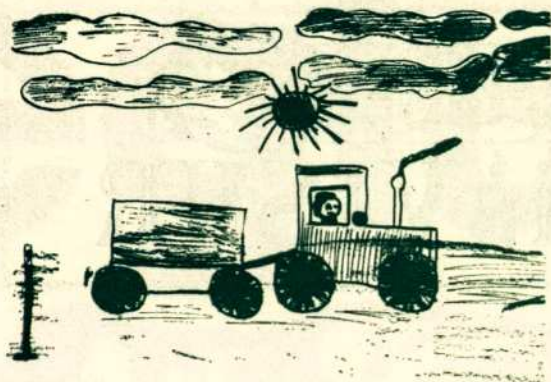

*Trakų pilis
Kazys Vaina
III klasės mokinys*

*Vilnius — Gedimino pilis
Dalytė Šidlauskaitė
II klasės mokinė*

*Tėvelis sunkiai dirba.
Irena Matulevičiūtė*

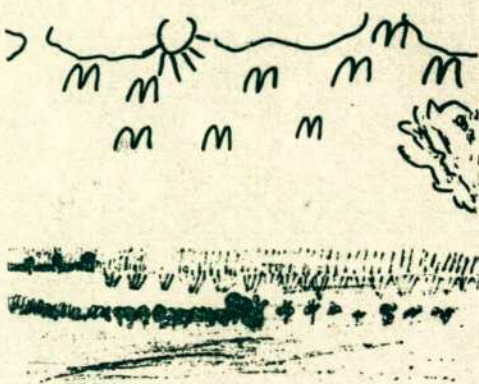
*Tėvelis veža šieną.
Algis Aleksa, 3 k.*

*Mano tėvelis dirba.
Alytė Kliučinykaitė*

*Mano mamytė dirba.
Aldutė Pečiulytė, 3 kl.*

*Mama dirba darže.
Danutė Gilaitė, 3 kl.*

ŽINIOS iš VISUR

TORONTE, KANDOJE vaikučiai su savo tėveliais yra sukūrę Jaunų Šeimų sekciją, kuri veikia prie jų lietuviškos parapijos — Prisikėlimo Parapijos. Šioje nuotraukoje matote dalį mamų ir vaikų kurie, baigiant metų veiklą, dalyvavo gegužinėje viename Toronto parke birželio 4 d. Šie vaikučiai su savo tėveliais 1988-89 metais suruošė specialias vaikų Mišias, padraugavo suneštinėse vakarienėse po Mišių, pasilinksmino vaikų kaukių baliuje ir vaikų koncerte, kurį atliko *Sutartinė* iš Toronto per Velykų Bobutę. Taip pat vasaros metu važiuoja į Jaunų Šeimų stovyklą, Wasagos vasarvietėje pusantros valandos kelio į šiaurę nuo Toronto. Ten susipažįsta su vaikais iš kitų miestų Kanadoje ir Amerikoje. Daugelis jų skaito EGLUTĘ.

